William Gibson

Zonă de frontieră

vol. CHROME (Burning Chrome, 1986)

Când Hiro izbi comutatorul, visam Parisul, visam străzile umede şi întunecoase, iarna... Durerea se înălță, vibrând, de undeva din fundal capului, explodând înapoia ochilor, într-un zid de neon albastru. Urlând, am coborât picioarele din hamacul de plasă. Răcnesc întotdeauna, am grijă de asta. Feed-back-ul îmi bubuie în țeastă. Comutatorul de durere este un circuit auxiliar în implantul telefonului, conectat direct la centrii durerii, exact ceea ce-ți trebuie să risipeşti pâcla unui surogat barbituric. Au trecut câteva secunde până când viața mi s-a reînchegat, aisberguri de biografie întrevăzându-se prin ceață: cine eram, unde mă aflam, ce făceam acolo, cine mă trezea...

Glasul lui Hiro îmi răsună, pârâind, în cap, prin implantul osului transmițător.

— La dracu', Toby! Ştii că-mi spargi urechile, urlând aşa?

— Ştii cât de mult îmi pasă de *urechile* tale, doctore Nagashima? Îmi pasă la fel ca...

— N-avem timp de declarații de dragoste, băiete! Avem treabă. Ia zi, ce-i cu maximele astea de cincizeci de milivolți din temporalii tăi? Ai amestecat ceva cu trunchi, ca să fie mai frumos?

— Electroencefalograma ta e aiurea, Hiro. Eşti nebun! Eu vreau să dorm...

M-am prăbuşit în hamac şi am încercat să mă acopăr cu bezna, dar vocea lui era tot acolo.

— Scuze, tipule, da' azi ai de lucru. Acum o oră s-a întors o navă. Ecluziştii sunt deja acolo şi taie motoarele, ca s-o bage înăuntru.

— Cine-i?

— Leni Hofmannstahl, chimist-fizician, cetățeană vest-germană. Aşteptă să termin cu gemetele şi adăugă: O cărniță confirmată.

Am creat un jargon minunat aici. Voia să spună: O navă revenită, cu telemetrie activă, conținând un (1) corp, cald, cu statut psihologic neconfirmat încă. Am închis ochii şi m-am legănat în întuneric.

— Se pare că eşti surogatul ei, Toby. Profilul i se sincronizează cu al lui Taylor, da' el e-n concediu.

Ştiam ce era cu „concediul" lui Taylor. Tipul se găsea afară, în cutiile agro, îndopat cu amitriptilină, făcând exerciții aerobice ca să contracareze ultimul atac de depresiune clinică. Unul dintre riscurile profesionale ale surogaților. Taylor şi cu mine nu ne prea înțelegem. Curios cum treaba asta e mai frecventă atunci când profilul psiho-sexual al individului aduce prea mult cu al tău.

— Hei, Toby, *de unde* ai atâtea droguri? De-acum, întrebarea făcea parte din ritual: De la Charmian?

— De la mă-ta, Hiro!

El ştie la fel de bine ca mine că-i vorba de Charmian.

— Mersi, Toby! în cinci minute să fii aici, la ascensorul Raiului — dacă nu, trimit să te ajute infirmierele alea rusoaice. Sau, mai bine, pe infirmieri.

Am rămas legănându-mă în hamac şi jucând jocul denumit „Locul lui Toby Halpert în Univers". Nu sunt egoist; pun în mijloc Soarele, Astrul, globul zilei. În jurul lui, rotesc planete curățele: sistemul nostru cel drăgălaş. Iar în locul *ăsta,* într-un punct situat cam la o optime din distanța

până la orbita lui Marte, atârn un cilindru gros din metal, aidoma unui model la scara unu pe patru al lui Țiolkovski 1, Paradisul Muncitorilor, aflat în L5. Țiolkovski 1 se găseşte în punctul de echilibru dintre atracția Pământu-lui şi cea a Lunii, dar aici avem nevoie de o velă solară pentru a ne ține pe loc: douăzeci de tone de aluminiu țesute într-un hexagon cu deschiderea de zece kilometri. Vela ne-a purtat de pe orbita Pământului, iar acum este ancora noastră. O reglăm sub diferite unghiuri față de fluxul fotonilor şi ne menținem pe loc lângă... punctul, singularitatea căreia îi spunem Autostrada.

Francezii o numesc *Le Métro,* Metroul, iar ruşii i-au zis Fluviul, dar cuvântul Metrou nu poate sugera distanța, în vreme ce Fluviul, pentru americani, nu poate transmite aceeaşi senzație de singurătate. Îi puteți spune Coordonatele de Anomalie Tovieski, dacă nu vă deranjează că pomeniți de Olga. Olga Tovieski, Doamna Noastră a Singularităților, Sfânta Ocrotitoare a Autostrăzii.

Hiro n-a avut încredere că mă voi scula singur. Chiar înainte de apariția infirmierilor ruşi, mi-a aprins prin telecomandă luminile din compartiment, lăsându-le să pâlpâie şi să clipească neregulat câteva secunde, înainte de a revărsa o strălucire egală peste fotografiile Sfintei Olga, lipite de Charmian pe batardou. Câteva zeci de poze, chipul său repetat în cerneala tipografică şi culorile lucioase ale revistelor. Doamna Noastră a Autostrăzii.

Locotenent-colonelul Olga Tovieski, cea mai tânără femeie cu acest grad din programul spațial sovietic, se afla în drum spre Marte, singură într-un Aliut 6 modificat. Modificările respective îi permiteau să transporte prototipul unui nou tip de epurator de aer, ce urma să fie testat în laboratorul orbital marțian de patru oameni al URSS-ului. Ar fi putut la fel de uşor dirija Aliutul din Țiolkovski, prin telecomandă, însă Olga voia să adune zile de misiune. Se asiguraseră totuşi că avea să fie ocupată; îi băgaseră pe gât o serie de experimente de rutină, privind emisiile radio în banda hidrogenului, ultima parte dintr-un schimb ştiințific sovieto-australian, de prioritate scăzută. Olga ştia că rolul ei în experimente putea fi îndeplinit de un banal cronometru programabil. Era însă un militar sârguincios; avea să apese butoanele exact la intervalele specificate.

Cu părul ei şaten, pieptănat spre spate şi prins într-o plasă, trebuie să fi arătat precum un medalion *Pravda* idealizat al Muncitorului Spațial, de departe cel mai fotogenic cosmonaut al oricărui sex. Verificase din nou cronometrul Aliutului şi ridicase mâna deasupra butoanelor ce urmau să declanşeze prima emisie. Locotenent-colonelul Tovieski n-avea cum să ştie că se apropia de punctul din spațiu care avea să fie cunoscut, în cele din urmă, ca Autostrada.

În vreme ce apăsa cele şase butoane, deteminând comanda declanşatoare, Aliutul parcursese acei ultimi kilometri şi emisese rafala, un jet continuu de energie radio la 1420 megaherți, frecvența de emisie a atomului de hidrogen. Radiotelescopul din Țiolkovski o urmărea, retransmițând semnalul comsateliților geosincroni, care îl trimiteau în jos stațiilor din Uralii sudici şi New South Wales. Timp de trei secunde şi opt zecimi, imaginea radio a navei fusese mascată de imaginea remanentă a rafalei.

Când aceasta se topise de pe monitoarele Pământului, Aliutul dispăruse.

În Urali, un tehnician georgian între două vârste îşi înfipse dinții în muştiucul pipei sale din spumă de mare. În New South Wales, un fizician

tânăr începu să izbească în display cu pumnul, aidoma unui jucător de fliper, pro-testând în fața afişajului: GRIPAT.

Ascensorul care aştepta să mă urce în Rai semăna cu una dintre cele mai bune imagini hollywoodiene a unei vitrine cu mumii în Bauhaus — un sarcofag îngust, aşezat vertical, cu un capac din plexiglas transparent. Dincolo de el, şiruri de console identice se micşorau precum ilustrațiile unei cărți despre iluzia perspectivei. În jur se foia, preocupată, obişnuita mulțime de tehnicieni în salopete galbene din hârtie, de clovn. L-am zărit pe Hiro, în blugi; cămaşa de cowboy, cu nasturi perlați, era deschisă lăsând să se vadă tricoul UCLA decolorat. Absorbit de cifrele revărsându-se în josul unui monitor, nu m-a remarcat. Nici ceilalți nu m-au băgat în seamă.

Am rămas locului, privind în sus, către plafon, rundul podelei Raiului. Nu era mare lucru de văzut. Cilindrul nostru cel gros este compus de fapt din doi cilindri, unul în interiorul celuilalt. Aici, în cel exterior — avem propriul „jos", datorită rotației axiale — se găsesc toate accesoriile lumeşti ale activității noastre: dormitoare, cantine, puntea cu ecluză pneumatică, unde aducem vehiculele revenite, Comunicațiile şi Saloanele, unde am grijă să nu ajung niciodată.

Raiul, cilindrul interior, neaşteptata inimă verde a acestui loc, este împlinirea unui Disney despre întoarcere acasă, urechea nesățioasă a unei economii mondiale înfometată de informații. Un torent permanent de date brute curge pulsând către Pământ, o revărsare de zvonuri, şoapte şi remarci ale traficului transgalactic. Obişnuiam să mă întind în hamac, să rămân nemişcat şi să percep presiunea tuturor acelor date, să le simt şerpuind prin cablurile pe care mi le imaginam înapoia batardoului, cabluri aidoma unor tendoane puternice şi bombate, gata să se contracte, gata să mă strivească. Apoi Charmian s-a mutat cu mine şi, după ce i-am povestit despre spaimele mele, a rostit descântece împotriva lor şi a atârnat icoanele Sfintei Olga. Iar presiunea a scăzut, a dispărut.

— Îți bag o translatoare, Toby. S-ar putea să-ți trebuiască germana în dimineața asta. Glasul era nisip în craniul meu, o modulare directă a paraziților. Hillary...

— Aici, doctore Nagashima, rosti o voce de BBC, clară precum un cristal de gheață. Ştii franceză, nu, Toby? Hofmannstahl cunoaşte franceza şi engleza.

— Cară-te din sufletul meu, Hillary! Vorbeşti când eşti întrebată, ai înțeles?

Tăcerea ei deveni un alt strat în sfârâitul complicat şi permanent al electricității statice. Hiro mă fulgeră furios pe deasupra a două duzini de console. Am rânjit.

Începea: exaltarea, năvala adrenalinei. O puteam simți prin ultimele crâmpeie ale barbituricelor. Un puşti cu figură blondă şi netedă de surfist m-a ajutat să intru în salopetă. Țesătura mirosea; era proaspăt învechită, uzată cu grijă, îmbibată în sudoare sintetică şi feromoni legali. Ambele mâneci erau acoperite, de la încheietură până la cot, cu simboluri, majoritatea embleme de corporații, finanțatoarele unei imaginare expediții pe Autostradă, cu marca principalului sponsor mult mai mare, cusută pe umeri — firma care ar fi trebuit să-l trimită pe HALPERT TOBY în spațiu, spre întâlnirea lui cu stelele. Măcar numele meu era adevărat, brodat cu majuscule roşii din nailon, chiar deasupra inimii.

Surfistul avea genul de figură standard, plăcută, pe care o asociam stagiarilor CIA, dar pe ecusonul lui scria Nevski, nume repetat şi în chirilice. Deci, KGB. Nu era *țiolnik;* nu avea stilul lipsit parcă de încheieturi,

conferit de douăzeci de ani petrecuți în habitatul lor L5. Puştiul era moscovit pur sânge, un controlor politicos, cunoscând probabil opt modalități de a ucide cu un ziar făcut sul. Am început ritualul drogurilor şi al buzunarelor; umplu o microseringă cu unul dintre noile euforohalucinogene şi o introduse în buzunarul de pe încheietura mea stingă, se retrase un pas, apoi bifă acțiunea în blocnotesul lui. Pe carnețelul special, conturul tipărit al unui surogat în salopetă arăta ca o țintă de tir. Din caseta legată de brâu cu un lănțişor, scoase o fiolă conținând cinci grame de opiu şi găsi buzunarul potrivit. Țac! Paisprezece buzunare. Cocaina a fost ultima. Hiro apăru exact când termina rusul.

— Poate că are ceva date serioase, Toby, nu uita că-i chimistă şi fiziciană.

Era ciudat să-l aud acustic, nu ca o vibrație a osului dinspre implant.

— Totu-i serios acolo sus, Hiro!

— Crezi că nu ştiu?

Simțea şi el vibrația aceea aparte. Se părea că nu prea puteam să ne privim în ochi. Înainte ca stânjeneala să se accentueze, se întoarse şi ridică degetele mari spre unul dintre clovnii galbeni.

Doi dintre ei mă ajutară să intru în sicriul Bauhaus şi se retraseră, în vreme ce capacul şuieră glisând în jos, precum o vizieră uriaşă. Mi-am început urcuşul spre Rai şi spre întoarcerea acasă a unei străine pe nume Leni Hof-mannstahl. Un drum scurt, însă care părea că durează o veşnicie.

* * *

Olga, prima noastră autostopistă, prima care a întins degetul mare pe lungimea de undă a hidrogenului, a revenit după doi ani. La Tiuratam, în Kazahstan, într-o dimineață mohorâtă de iarnă, i-au înregistrat întoarcerea, pe optsprezece centimetri de bandă magnetică.

Dacă o persoană religioasă — expertă în tehnologia cinematografică — ar fi urmărit punctul din spațiu unde dispăruse cu doi ani în urmă Aliutul, ar fi crezut că Dumnezeu montase cadrele cu nava Olgăi imediat după imaginile spațiului pustiu. Revenise brusc în spațiul şi timpul nostru, precum jalnicul efect special al unui amator. Cu o săptămână mai târziu, n-ar mai fi putut să ajungă la timp; Pământul s-ar fi rostogolit pe orbita lui, lăsând-o să plutească spre Soare. La cincizeci şi trei de ore după apariție, prin chepengul Aliutului pătrunsese un voluntar nervos, pe nume Kurtz, purtând un costum de lucru blindat. Era est-german, specialist în medicină spațială, iar țigările americane constituiau viciul lui secret; ducea dorul uneia când deschise ecluza pneumatică, se strecură dincolo de forma dreptunghiulară a epuratorului de aer şi aprinse reflectoarele căştii printr-o apăsare a bărbiei. Chiar după doi ani, aerul din interiorul Aliutului părea respirabil. În razele paralele de pe casca masivă, bărbatul zări globule minuscule de sânge şi vomă, legănându-se încetişor pe lângă el, învolburându-se în urma lui, pe măsură ce-şi împingea costumul mătăhălos prin coridor, intrând în modulul de comandă. Acolo o găsi.

Olga plutea deasupra displayului de navigație, dezbrăcată, ghemuită într-o poziție fetus rigidă. Ținea ochii deschişi, dar ațintiți asupra unor lucruri pe care Kurtz n-avea să le vadă niciodată. Pumnii îi erau însângerați, încleştați precum piatra, iar părul ei castaniu, despletit acum, plutea în jurul capului, aidoma unor alge marine. Încet şi precaut, bărbatul se trase peste tastele albe ale consolei de comandă şi-şi asigură costumul de display. Decise că femeia încercase să demonteze aparatura de comunicație a navei cu mâinile goale. Dezactivă gheara dreaptă a costumului; aceasta se deplie automat, ca fălcile unei menghine care se

visează floare. Kurtz întinse brațul, în continuare izolat într-o mănuşă chirurgicală cenuşie, presurizată.

După aceea, cât putu mai blând, descleştă degetele mâi-nii stângi a Olgăi. Nimic...

Dar când îi desfăcu pumnul drept, ceva se rostogoli şi se învârti lent la numai câțiva centimetri de cuarțul sintetic al vizorului său. Părea o cochilie.

Olga revenise acasă, însă nu mai revenise niciodată la viață înapoia ochilor albaştri. Încercaseră, bineînțeles; totuşi, cu cât se străduiau mai mult, cu atât o reduceau mai mult şi, în lăcomia lor de a afla, o subțiară tot mereu până ce, în martiriul ei, ajunse să umple arhive întregi cu coridoare înghețate de relicve prețioase. Nicicând un sfânt nu fusese mai fin tăiat; numai în Laboratoarele Pleseţk, Olga era reprezentată de peste două milioane de lame cu țesut, stocate şi numerotate în subsolul unui complex biologic antiaerian.

Avuseseră mai mult noroc cu cochilia. Brusc, exobio-logia se trezise pe un teren înspăimântător de solid: unu virgulă şapte grame de informație biologică superior organizată, în mod limpede extraterestră. Cochilia Olgăi genera o întreagă subramură a ştiinței, dedicată exclusiv studiului... cochiliei Olgăi.

Primele descoperiri au lămurit două lucruri. Provenea dintr-o biosferă necunoscută Terrei şi, pentru că în sistemul solar nu se cunoşteau alte biosfere, rezulta că venise dinspre alt astru. Olga fie că îi vizitase planeta de origine, fie că intrase în contact, indiferent cât de vag, cu ceva care era sau fusese capabil să facă drumul până acolo.

Au trimis în Coordonatele Tovieski un maior, Grosz, într-un Aliut 9 special echipat. Era urmat de o altă navă. Emisese ultima din cele douăzeci de rafale de hidrogen când dispăruse. Îi înregistraseră plecarea şi aşteptaseră. Apăru după două sute treizeci şi patru de zile. În acest timp, cercetaseră permanent zona, căutând cu disperare orice ar fi putut deveni anomalia specifică, anormalul în jurul căruia s-ar fi putut dezvolta o teorie. Nu exista nimic; doar nava lui Grosz, rostogolindu-se lipsită de control. El se sinucisese înainte de a se putea ajunge la el, a doua victimă a Autostrăzii.

Când au remorcat Aliutul înapoi la Țiolkovski, au constatat că echipamentele sofisticate nu înregistraseră nimic. Toate se găseau în perfectă stare de funcționare; nici măcar unul nu lucrase. Grosz a fost congelat rapid şi trimis cu prima navetă jos, la Pleseţk, unde buldozerele excavau deja un subsol nou.

După trei ani, în dimineața următoare pierderii celui de-al şaptelea cosmonaut, la Moscova a sunat un telefon. Era directorul Agenției Centrale de Informații a Statelor Unite ale Americii. A afirmat că era autorizat să facă o propunere de colaborare. În anumite condiții, extrem de speciale, Uniunea Sovietică putea beneficia de aportul celor mai inteligente creiere ale psihiatriei occidentale. CIA considera, a urmat el, că un asemenea ajutor ar fi binevenit.

Vorbea o rusă perfectă.

Paraziții telefonului erau un simun subliminal. Ascensorul lunecă în sus, în puțul îngust, prin podeaua Raiului. Număram luminile albastre, dispuse la intervale de doi metri. După a cincea lumină, beznă şi nemişcare...

Ascuns în consola de comandă goală, din imitația navei de pe Autostradă, aşteptam în lift precum secretul dinapoia raftului fals al

bibliotecii dintr-o carte de aventuri pentru copii. Nava era un decor, o recuzită asemănătoare cabanei bavareze lipită de muntele din ipsos într-un parc de distracții — un detaliu subtil, totuşi nu tocmai necesar. Dacă aceia care revin ne acceptă — măcar parțial — dacă ne iau ca atare, scenariile şi decorurile noastre nu par a schimba prea mult lucrurile.

— Drumu-i liber, rosti Hiro. Nici un intrus.

Cu un gest reflex, am masat cicatricea dindărătul urechii stângi, unde îmi implantaseră telefonul. Peretele lateral al falsei console se deschise, lăsând să pătrundă lumina Raiului, cenuşie ca zorii zilei. Interiorul navei-imitație era în mod simultan familiar şi ciudat, aidoma propriului apartament când nu l-ai mai văzut de o săptămână. De la ultima mea vizită pe sus, una dintre noile liane braziliene şerpuise peste hubloul din stânga, dar asta părea singura modificare a decorului.

La şedințele de biotectură se certau în toată regula din cauza lianelor. Ecologii americanii urlau despre posibilele crize de azot. Ruşii fuseseră susceptibili în privința biodesignului încă de pe vremea când trebuiseră să solicite ajutorul american la programul biotic din Țiolkovski 1. O chestie păcătoasă cu putregaiul ce ataca grâul hidroponic; toată ingineria sovietică superfină nu putuse stabili un ecosistem funcțional. Dezastrul acesta netezise obstacolele din calea noastră, ajutându-ne să ajungem lângă ei. Chestiunea îi irită, aşa că insistă asupra lianelor — de fapt, asupra oricărui lucru ce le oferă şansa unei discuții în contradictoriu. Mie însă îmi plac lianele alea. Frunzele au forma unor inimioare şi, dacă le freci între degete, miros a scorțişoară.

Am rămas lângă hublou, privind poienița conturându-se, pe măsură ce în Rai pătrundea lumina reflectată a soarelui. Raiul funcționează după Greenwich Standard; undeva afară, în vidul strălucitor, uriaşele oglinzi Mylar se roteau conform programării unei dimineți Greenwich Standard. În copaci porniră înregistrările ciripiturilor. Păsările se chinuiau teribil în absența gravitației. Nu puteam avea păsări adevărate, deoarece înnebuneau, încercând să se adapteze forței centrifuge.

Când îl zăreşti pentru întâia oară, Raiul îşi confirmă numele; este luxuriant, luminos şi plăcut, cu iarba înaltă, smălțată cu flori de câmp. Este mai bine dacă nu ştii că majoritatea copacilor sunt artificiali sau n-ai habar de grija necesară menținerii unei balanțe optime între algele verzi-albastre şi cele diatomee din iazuri. Charmian spune că se aşteaptă s-o vadă pe Bambi ieşind, zbenguindu-se, din pădure, iar Hiro pretinde că ştie exact câți ingineri Disney au jurat să nu sufle o vorbă, conform Actului de Securitate Națională.

— Recepționăm fragmente de la Hofmannstahl, zise Hiro.

Ar fi putut la fel de bine să vorbească singur; gestaltul surogat-manevrant începuse să se facă simțit şi, curând, urma să încetăm să mai fim conştienți unul de celălalt. Efectul adrenalinei se estompa.

— Nimic foarte coerent. *Schöne Maschine,* nu ştiu cum... maşină frumoasă... Hillary apreciază că pare destul de calmă, însă complet aiurea.

— Nu-mi mai spune. Nu-s speranțe, aşa e? Să-i dăm drumul!

Am deschis ecluza şi am inhalat aerul Raiului; era precum vinul alb, frapat.

— Unde-i Charmian? Oftă; o pală slabă de paraziți.

— Charmian ar trebui să fie în Poiana Cinci, ocupându-se de un chilian întors de trei zile, dar nu-i acolo, pentru c-a auzit că vii. Te aşteaptă lângă eleşteul crapilor, încăpățânata dracului, adăugă el.

Charmian azvârlea pietricele în crapul chinezesc. Îşi pusese un buchețel de flori albe înapoia unei urechi, iar după cealaltă ureche se vedea o țigară Marlboro îndoită. Era desculță şi murdară de noroi pe picioare; retezase cracii salopetei la mijlocul gambelor. Părul negru şi-l strânsese într-o coadă de cal.

Prima noastră întâlnire fusese la o petrecere în spațiu, într-un atelier de sudură, printre glasuri amețite, răsunând în interiorul sferei din aliaj, bând votcă făcută acolo, în imponderabilitate. Cineva venise cu o pungă de apă, ca să se dreagă, storsese din ea doi pumni şi-i modelase, expert, într-un balon rostogolitor şi moale de tensiune superficială. Vechile bancuri despre ruptul apei... Eu însă sunt neîndemânatic în imponderabilitate. Când sfera a venit spre mine, am trecut cu mâna prin ea. Mi-am scuturat din păr o mie de biluțe argintii, lovindu-le cu palmele şi răsu-cindu-mă, iar lângă mine râdea, dându-se lent peste cap, o fată zveltă cu părul negru. Purta pantalonii aceia largi, din fire trefilate, pe care-i cumpără turiştii de pe Tiolkovski şi un tricou NASA decolorat, cu trei măsuri prea mare. După un minut, îmi povestea despre deltaplanorismul cu adolescenții *țiolniki* şi despre mândria simțită atunci când reuşiseră să obțină o varietate mai slabă de marijuana într-un container pentru grâu. Nu mi-am dat seama că şi ea era surogat, până ce nu s-a băgat Hiro să ne spună că petrecerea se terminase. După o săptămână, Charmian s-a mutat la mine.

— Un minut, da? Hiro scrâşni din dinți; un sunet oribil: Unu. *Uno.*

După aceea, dispăru, ieşi complet de pe circuit, poate nici măcar ascultând.

— Cum merge treaba în Poiana Cinci? M-am ghe-muit lângă ea şi-am găsit nişte pietricele.

— Nu grozav... A trebuit să plec pentru a o vreme de lngă el, l-am îndopat cu hipnotice... Translatoarea mi-a spus că urci.

Are genul de accent texan tărăgănat şi uşor derutant.

— Credeam că ştii spaniola. Tipu-i chilian, nu?

Am zvârlit o pietricică în apă.

— Vorbesc mexicana. Lebedele culturale ziceau că n-o să-i placă accentul meu. E bine pe de altă parte. Când vorbeşte repede, nu-l pot urmări. Una din pietrele ei o urmă pe cea aruncată de mine şi se scufundă, încreținд cercuri în jur. Adică mai tot timpul, adăugă Charmian.

Un crap cu căpățâna mare se apropie să cerceteze dacă piatra era comestibilă.

— N-o să reuşească...

Nu mă privea. Tonul îi era perfect neutru.

— În mod clar, micuțul Jorge n-o să reuşească...

Am ales cea mai plată pietricică şi am încercat s-o fac să sară pe suprafața iazului, dar s-a scufundat. Cu cât cunoşteam mai puține despre chilianul Jorge, cu atât era mai bine. Ştiam că trăia, unul dintre cei zece la sută. Cei morți la sosire reprezintă aproximativ douăzeci de procente. Sinucigaşi... Şaptezeci la sută din cărnițe sunt candidați automați pentru Saloane: cazurile de decădere în infantilism, bolborositorii, cei pierduți pentru totdeauna. Charmian şi cu mine suntem surogați pentru ultimele zece procente.

Mă îndoiesc că Raiul ar mai fi existat dacă primii reveniți ar fi adus numai cochilii. Raiul a fost construit după ce un francez a revenit mort, strângând în pumnul rece un inel de doisprezece centimetri din oțel codificat magnetic; parodia sinistră a puştiului norocos care câştigă turul gratuit în căluşei. S-ar putea să nu aflăm niciodată unde sau cum îl găsise, dar inelul acela a fost Piatra Rosetta a cancerului. De aceea, acum este un obiect de cult pentru rasa umană. S-ar putea ca aici, sus, să dăm peste

chestii pe care cercetările nu le-ar fi descoperit nici într-o mie de ani. Charmian spune că suntem aidoma amărâților ăia de fraieri de pe insula Thier, care-şi petrec tot timpul construind piste de aterizare, încercând să recheme păsările mari din argint. Charmian mai zice că un contact cu civilizații „superioare" reprezintă ceva pe care nu-l dorești nici celui mai mare dușman.

— Te-ai întrebat vreodată cum de s-au gândit la şmecheria asta, Toby? Mijise ochii înaintea soarelui dinspre est, privind în lungul ținutului nostru cilindric, verde şi lipsit de orizont. Cred că i-au adus pe toți barosanii, elita psihiatrilor, şi i-au înşiruit pe o bancă lungă din imitație reală de lemn de trandafir, mobilier Pentagon standard. Fiecare avea un carnețel imaculat şi un creion nou-nouț, special ascuțit în vederea evenimentului. Erau cu toții acolo: freudieni, jungieni, adlerieni, şobolani Skinner, orice-ți trece prin minte... Şi fiecare din nenorociții ăia ştia în adâncul sufletului că era momentului să-şi joace atuul. Ca profesiune, nu doar ca reprezentant al unei anu-mite facțiuni. Ăia erau! încarnarea psihiatriei occiden-tale! Şi nu se-ntâmpla nimic! Oamenii ieşeau morți de pe Autostradă sau reveneau cu balele curgând şi bolborosind poezioare pentru copii. Cei vii o duceau vreo trei zile fără să zică absolut nimic, apoi se împuşcau sau deveneau catatonici.

Charmian luă de la brâu o lanternă mică şi-i sparse cu indiferență carcasa din plastic, extrăgând lentila parabolcă.

— Kremlinul urlă, CIA se suie pe pereți... Ba chiar mai rău, multinaționalii, care voiau să finanțeze treaba, dau înapoi: „Astronauți morți? Date nu-s? Nu facem târgul, prieteni!" Toți superpsihiatrii ăia au început să devină nervoşi, până când vreun diliu, poate un uşchit din Berkeley a zis — şi aici glasul ei tărăgănat parodie împle-ticeala unei crițe — „Auzi, păi, de ce nu-i punem pe tipii ăia într-un loc cu adevărat *drăguț,* c-o grămadă de droguri *bune* şi cu cineva cu care se pot ei *înțelege* pe bune, eh?"

Râse şi clătină din cap. Folosi lentila să-şi aprindă țigara, focalizând razele soarelui. Nu ne dau chibrituri, focul dă peste cap balanța oxigen-bio-xid de carbon. Un firicel de fum cenuşiu se înălță în spirală, îndepărtân-du-se de focarul alb-strălucitor.

— Gata, făcu Hiro, ți s-a dus minutul.

Mi-am privit ceasul; trecuseră mai mult de trei minute.

— Baftă, băiete, şopti ea, prefăcându-se concentrată asupra țigării. Domnul fie cu tine!

Promisiunea durerii. Se găseşte mereu acolo. Ştii ce se va întâmpla, însă nu ştii când, sau exact cum anume. Încerci să te agăți de ei; îi legeni în beznă. Dar dacă te încordezi pentru durere, nu poți funcționa. Poezia aceea din care citează Hiro: *Învață-ne să ne pese şi să nu ne pese.*

Suntem aidoma unor muşte inteligente, rătăcind printr-un aeroport internațional; unii dintre noi reuşim să ne strecurăm pe zborurile spre Londra sau Rio, poate chiar să supraviețuim drumului şi să ne întoarcem. „Hei", zic celelalte muşte, „ce se întâmplă de cealaltă parte a uşii ăleia? Ce ştiu ei în plus față de noi?" La marginea Autostrăzii, fiecare limbaj omenesc ți se clarifică — excepțând poate graiul şamanului, al cabalistului, limbajul intenției mistice de a carta ierarhiile demonilor, îngerilor, sfinților.

Autostrada este însă guvernată de legi şi noi am învățat câteva. În felul acesta, avem de ce să ne agățăm.

Legea Unu: O călătorie trebuie să conțină o singură entitate; fără echipe sau cupluri.

Legea Doi: Nici un fel de inteligențe artificiale; indiferent ce se află acolo, nu se va opri pentru o maşină deşteaptă, cel puțin nu pentru cele pe care ştim noi să le construim.

Legea Trei: Aparatele de înregistrare constituie o risipă de spațiu; întotdeauna revin goale.

În siajul sfintei Olga apăruseră zeci de şcoli noi de fizică, erezii din ce în ce mai bizare şi mai elegante, fiecare sperând să se strecoare înăuntru. Una câte una, toate s-au năruit. În tăcerea presărată cu şoapte a nopților Raiului, îți închipui că poți auzi paradigmele sfărâmându-se, cioburi de teorie transformându-se în pulbere scânteietoare, în vreme ce munca de o viață a vreunui colectiv de creiere al unei corporații se reduce la cea mai laconică notă de subsol a istoriei; toate, în timpul necesar călătorului tău vătămat să mormăie un fragment în beznă.

Muşte într-un aeroport, făcând autostopul pe avioane. Muştele sunt sfătuite să nu pună prea multe întrebări; muştele sunt sfătuite să nu caute Tabloul General. Încercări repetate în direcția respectivă duc invariabil spre înflorirea lentă, continuă, a paranoiei; mintea proiectează pe zidurile nopții configurații uriaşe, întunecate, structuri care se pot închega, devenind nebunie, devenind religie. Muştele deştepte merg pe teoria Cutiei Negre; Cutia Neagră este metafora aprobată, Autostrada rămânând un *x* în fiecare ecuație sănătoasă. N-ar trebui să ne facem griji în legătură cu ce anume este Autostrada, sau cine a pus-o acolo. În loc de aşa ceva, ne concentrăm asupra a ceea ce punem în Cutie şi ce scoatem din ea. Există chestii pe care le trimitem pe Autostradă (o femeie numită Olga, nava ei, atâtea altele care au urmat) şi chestii care ne sosesc (o femeie nebună, o cochilie, artefacte, fragmente ale unor tehnologii necunoscute). Teoreticienii Cutiei Negre ne asigură că principala noastră grijă este optimizarea acestui schimb. Ne aflăm aici pentru a observa dacă specia noastră este recompensată corespunzător. Totuşi, anumite lucruri ne devin tot mai evidente; unul dintre ele este faptul că nu suntem singurele muşte ce au pătruns într-un aeroport. Am adunat artefacte provenind de la cel puțin şase culturi extrem de diferite. „Alți țărănoi", îi numeşte Charmian. Suntem precum şobolanii din cala unui vapor, făcând troc cu şobolanii altor porturi. Visând la luminile strălucitoare, la oraşul cel mare...

Să nu ne complicăm, totu-i o chestie de Intrări şi Ieşiri. Leni Hofmannstahl: Ieşire.

Am aranjat întoarcerea acasă a lui Leni Hofmannstahl în Poaiana Trei, cunoscută şi drept Elizeul. M-am ghemuit într-un desiş de reproduceri meticuloase ale unor lăstari tineri de arțari şi i-am studiat nava. Inițial arătase ca o libelulă fără aripi, adăpostind reactorul în abdomenul zvelt, lung de zece metri. Acum, cu motorul demontat, semăna cu o pupă albă având ochii larvari holbați, ticsiți cu obişnuita îngrămădeală inutilă de senzori şi roboți. Zăcea în mijlocul Poienii pe o pantă lină, o colină special proiectată şi amenajată pentru susținerea multor tipuri de nave. Cele mai recente sunt micuțe, aidoma unor maşini de spălat rufe Grand Prix, celule minime fără pretenția de-a fi nave de explorare. Module pentru cărnițe...

— Nu-mi place, zise Hiro. Asta nu-mi place. Ceva e-n neregulă...

Putea să fi vorbit de unul singur, puteam să fi fost chiar eu, vorbindu-mi mie însumi, ceea ce însemna că gestaltul manevrant-surogat era aproape operațional. Întemnițat în rolul meu, nu mai sunt omul de vârf al urechii flămânde a Raiului, o sondă specială, asigurând legătura radio cu un psihiatru şi mai special; când gestaltul face *clic,* Hiro şi cu mine ne contopim în ceva cu totul diferit, ceva ce nu putem recunoaşte unul față de

celălalt, mai ales când nu se petrece. Relația noastră ar provoca u-nui freudian coşmaruri. Ştiam însă că are dreptate; acum, ceva se simțea complet în neregulă.

Poiana era aproximativ circulară. Trebuia să fie aşa; de fapt, e un disc de cincisprezece metri decupat în podeaua Raiului, un ascensor rotund, deghizat ca un mini-luminiş alpin. Retezaseră motorul lui Leni, introduseseră nava în cilindrul exterior şi după aceea coborâseră poiana până la puntea cu ecluză pneumatică, înălțând-o în cele din urmă în Rai, pe o tipsie gigantică, presărată cu iarbă şi flori de câmp. Îi înăbuşiseră senzorii cu emisiuni de bruiaj şi sigilaseră hublourile şi chepengul; Raiul trebuie să constituie o surpriză pentru noii sosiți.

M-am pomenit întrebându-mă dacă Charmian se întorsese deja la Jorge. Poate că-i gătea ceva, unul dintre peştii pe care-i „prindem" atunci când sunt trimişi în mâinile noastre din acvariile de pe fundul iazului. Mi-am imaginat mirosul peştelui fript, am închis ochii şi mi-am închipuit-o pe Charmian deplasându-se prin apa puțin adâncă, picături strălucitoare sclipindu-i pe coapse, aidoma unor mărgele; o fată cu picioare lungi, într-un eleşteu din Rai.

— Mişcă, Toby! Acum!

Țeasta mi-a țiuit de intensitatea strigătului: antrenamentul şi reflexul gestalt mă purtaseră deja peste jumătate de poiană.

— La dracu'! La dracu'! La dracu'...

Este mantra lui Hiro şi-atunci ştiu că *totul* e în neregulă. Hillary, translatoarea, avea un ton ascuțit şi îndepărtat, detaşarea BBC-ului dizolvându-se, în vreme ce turuia cu maxim de viteză despre planşe anatomice. Pesemne că Hiro a desigilat intrarea prin telecomandă, dar n-a mai aşteptat să se autodeşurubeze. A declanşat şase bolțuri explozive amplasate în blindaj şi a aruncat în aer întregul mecanism al chepengului. Acesta trecuse de puțin pe lângă mine. Instinctiv, mă ferisem. Apoi, m-am-năpustit în susul fuzelajului neted, înhățând lonjeroanele fagure aflate imediat după intrare; mecanismul chepengului rupsese şi scara din aliaj.

Am încremenit locului, ghemuit în mirosul de *plastique* al bolțurilor, deoarece acolo m-a găsit Frica, m-a găsit cu adevărat, pentru prima dată.

Simțisem Frica şi mai înainte, însă numai franjurile, marginile îndepărtate... Acum era uriaşă, însăşi adâncimea nopții, o pustietate rece şi implacabilă. Erau ultimele cuvinte, imensitatea spațiului, fiecare adio din istoria speciei noastre. Mă făcea să mă chircesc, scâncind. Tremuram, mă târam, plângeam. Ne instruiesc în legătură cu asta, ne avertizează, încearcă s-o explice şi s-o minimalizeze ca fiind agorafobie temporară, inevitabilă în munca noastră, dar noi ştim ce este; surogații ştiu, iar manevranții nu pot înțelege. Până acum n-a existat nici o explicație cât de cât acceptabilă.

Este pur şi simplu Frica, degetul cel lung al Nopții Uriaşe, bezna ce-i îndeasă pe damnații bolborositori în fălcile albe şi blânde ale Saloanelor. Olga a cunoscut-o prima. Sfânta Olga. A încercat să ne ferească de ea, năpustin-du-se cu mâinile goale asupra echipamentului radio, însângerându-şi degetele pentru a distruge capacitatea de emisie a navei, rugându-se ca Pământul s-o piardă, s-o lase să moară...

Hiro era înnebunit, totuşi trebuie să fi înțeles şi ştia ce trebuie să facă.

Mă lovi cu comutatorul de durere. Tare. O dată şi încă o dată, precum o vită mânată cu biciul. Mă împinse în navă. Mă conduse prin Fricâ.

Dincolo de Fricâ exista o încăpere. Tăcere şi un miros străin, mirosul unei femei.

Modulul strâmt era uzat, aproape familiar, plasticul obosit al fotoliului de accelerație cârpit cu fâşii de bandă argintie care se dezlipeau. Totul

părea însă modelat în jurul unei absențe. Femeia lipsea. După aceea am zărit friza dementă de zgârieturi, simboluri ilizibile, mii de dreptunghiuri micuțe şi strâmbe, încrucişându-se şi suprapunându-se. Pătată cu urme de degete, grotescă, acoperea cea mai mare parte a batardoului pupa.

Hiro pârâia static, şoptind, implorând: *Găseşte-o, Toby, acum, te rog, Toby, găseşte-o, găseşte-o, gă...*

Am găsit-o în cabinetul medical — o nişă îngustă în peretele coridorului. Deasupra ei scânteia *Schöne Maschine,* manipulatorul chirurgical, cu brațele lui înguste şi strălucitoare pliate, membre cromate ale unui crab-păianjen, având în vârfuri hemostatice, forcepsuri, bisturie laser. Hillary era isterică, pe jumătate pierdută pe un canal neclar, îndrugând ceva despre anatomia brațului omenesc, tendoane, artere, taxonomie elementară. Hillary zbiera.

Nu exista nici un pic de sânge. Manipulatorul este o maşină curată, capabilă să opereze în imponderabilitate fără să murdărească, aspirând sângele. Leni murise înainte ca Hiro să arunce în aer chepengul, cu brațul drept întins peste suprafața operatorie din plastic alb, aidoma unei gravuri medievale, jupuită, cu muşchii şi celelalte țesuturi țintuite, într-o etalare perfect simetrică, cu o duzină de ace din oțel inoxidabil. Murise din cauza hemoragiei. Un manipulator chirurgical este astfel programat încât să evite sinuciderile, însă poate fi folosit ca robot de disecție, preparând eşantioane biologice pentru conservare.

Femeia găsise o modalitate de a-l păcăli. De obicei, poți trişa maşinile, dacă ai timp la dispoziție. Ea avusese opt ani.

Zăcea acolo, într-o structură metalică pliabilă, asemănătoare cu scheletul unui scaun dentar; prin ea îi puteam întrezări desenul colorat de pe spatele salopetei, emblema unui conglomerat de electronică vest-german. Am încercat să-i vorbesc. Am rostit:

— Te rog, eşti moartă. Iartă-ne, am venit să-ncercăm să te ajutăm, Hiro şi cu mine. Înțelegi? El te *cunoaşte,* vezi, Hiro e aici, în capul meu. Ți-a citit dosarul, profilul sexual, culorile preferate, îți cunoaşte spaimele copilăriei, primul iubit, numele unui profesor de care-ți plăcea... Iar eu am exact feromonii corespunzători şi sunt un depozit ambulant de droguri: imposibil să nu am ceva care să nu-ți placă. Şi puteam minți. Hiro şi cu mine suntem aşi în minciuni. Te rog! Trebuie să vezi. Suntem complet străini, dar pentru tine, eu şi Hiro alcătuim străinul *perfect!*

Era o femeie micuță, blondă; părul moale şi neted îi era presărat cu şuvițe prematur încărunțite. I-am atins părul, o dată, şi-am ieşit în poiană. Pe când stăteam acolo, iarba lungă a tremurat, florile sălbatice s-au legănat grațioase şi am început coborârea, cu nava în centrul discului ascensor. Poiana a lunecat în jos din Rai şi lumina soarelui s-a pierdut în strălucirea uriaşelor lămpi cu vapori ce azvârleau umbre distincte pe puntea largă a ecluzei pneumatice. Siluete în salopete roşii, alergând. Un Dinky Toy roşu coti brusc pe anvelopele mari din cauciuc, ferindu-se din calea noastră.

Nevski, surfistul KGB, aştepta la piciorul pasarelei pe care au împins-o pe rotile lângă marginea poienii. Nu l-am văzut până n-am ajuns jos.

— Acum trebuie să-ți iau drogurile, domnule Halpert.

Am rămas locului, dătinându-mă, clipind ca să-mi alung lacrimile din ochi. Întinse mâna să mă sprijine. M-am întrebat dacă ştia măcar de ce se află aici, jos, pe puntea ecluzei; o salopetă galbenă într-un teritoriu roşu. Probabil însă că nu-i păsa; nu părea să-l deranjeze ceva cu adevărat; avea notesul pregătit.

— Trebuie să le iau, domnule Halpert.

Mi-am dezbrăcat costumul, l-am făcut ghemotoc şi i l-am întins. L-a înghesuit într-un Ziploc din plastic, a pus Ziplocul într-o casetă legată de încheietura lui stângă şi a format combinația.

— Nu le lua pe toate o dată, puştiule, am rostit, apoi am leşinat.

Mai târziu, în aceeaşi noapte, Charmian a adus în odăița mea un întuneric special, doze individuale sigilate în folie groasă. Nu semăna câtuşi de puțin cu bezna Nopții Uriaşe, întunericul conştient ce pândeşte şi aşteaptă să-i târască pe autostopişti în Saloane, întunericul ce cloceşte Frica. O beznă asemănătoare umbrelor mişcându-se pe bancheta din spate a maşinii părinților tăi, într-o noapte ploioasă, când ai cinci ani şi te simți la căldură şi-n siguranță. Charmian este mult mai şmecheră decât mine, atunci când trebuie să treacă pe lângă cei ce bifează în carnețele — indivizi precum Nevski.

N-am întrebat-o de ce se întorsese din Rai şi nici ce se întâmplase cu Jorge. Ea nu mi-a pus nici o întrebare despre Leni.

Hiro dispăruse complet din emisie. Îl văzusem în după-amiaza aceea, la raport; ca de obicei, ne-am evitat privirile. Nu conta. Ştiam că avea să se întoarcă. De fapt, fuseseră lucruri obişnuite. O zi grea în Rai, dar niciodată nu-i uşor. Este greu când simți Frica pentru prima oară; totuşi, ştiusem mereu că aşteaptă acolo... Au discutat despre diagramele lui Leni şi despre schițele, zgâriate de ea, ale lanțurilor moleculare care se deplasează la comandă. Molecule ce pot funcționa aidoma unor comutatoare, elemente logice, ba chiar şi un fel de cablaje, dispuse stratificat, într-o singură moleculă foarte mare, un calculator minuscul. Probabil nu vom şti niciodată cu ce s-a întâlnit ea acolo; probabil nu vom cunoaşte niciodată detaliile tranzacției. S-ar putea să ne pară rău, dacă vom afla vreodată. Nu suntem singurul trib din zona de frontieră, singurii care caută resturi.

S-o ia dracu' pe Leni, să-l ia dracu' pe francezul ăla, să-i ia dracu' pe toți cei care aduc lucruri acasă, cei care vin cu leacuri pentru cancer, cochilii, obiecte fără nume — aceia care ne țin aici aşteptând, care umplu Saloane, care ne aduc Frica! Agață-te însă de întunericul ăsta cald şi apropiat, de răsuflarea înceată a lui Charmian, de ritmul oceanului. Te droghezi îndeajuns aici; vei auzi oceanul, jos, în adânc, dincolo de electricitatea statică şi constantă a telefosului. Este ceva ce purtăm cu noi, indiferent cât de departe suntem de casă.

Charmian se foi lângă mine, murmurând un nume necunoscut, numele vreunui călător nefericit, de mult coborât în Saloane. Ea deține actualul record; a reuşit să păstreze în viață un bărbat vreme de două săptămâni, până când şi-a scos ochii cu degetele mari. Charmian a urlat tot timpul coborârii, rupându-şi unghiile pe capacul din plastic al ascensorului. După aceea, i-au administrat sedative.

Cu toate acestea, amândoi avem impulsul, chemarea aceea aparte, dinamica dementă care ne permite să revenim în Rai. Amândoi am căpătat-o în acelaşi fel, zăcând săptămâni întregi acolo, afară, în navetele micuțe, aşteptând să ne ia Autostrada. Iar când ultimul nostru jet a dispărut, remorcherele ne-au adus înapoi, aici. Pur şi simplu, unii oameni nu sunt luați, însă nimeni nu ştie motivul. Oricum, nu vei căpăta niciodată o a doua şansă. Se zice că-i prea costisitor, dar, de fapt, privindu-ți bandajele de la încheieturi, vor să spună că acum eşti prea valoros, le poți fi extrem de util ca surogat potențial. Nu-ți face griji în legătură cu încercarea de sinucidere, îți vor zice; aşa se întâmplă mereu. Perfect logic: sentimentul de respingere totală. Dar eu voiam să merg, doream atât de mult... Charmian la fel... Ea a încercat cu pilule. Ne-au lucrat însă, ne-au sucit

puțin, ne-au reglat imboldurile, au implantat telefoasele şi ne-au cuplat cu manevranți.

Cumva Olga trebuie să fi ştiut, trebuie să fi prevestit totul; încercase să ne oprească de-a găsi drumul spre locul unde fusese ea. Înțelesese că, dacă-l găseam, aveam să fim siliți să mergem. Până şi acum, ştiind ceea ce ştiu, tot vreau să plec într-acolo. N-o voi face niciodată. Mă pot însă legăna aici, în noaptea asta ce se înalță cu mult deasupra noastră, ținând palma lui Charmian în palma mea. Între degetele noastre, folia ruptă a ambalajului drogului. Iar Sfânta Olga ne zâmbeşte de pe pereți; o poți simți, toate reproducerile după aceeaşi fotografie publicitară, rupte şi lipite pe zidurile nopții, zâmbetul ei sclipitor, veşnic.